YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
5 päivänä kesäkuuta 1997 *

Asiassa C-223/96,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies M. Condou Durande, jota avustaa asianajaja J.-J. Evrard, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Ranskan tasavalta, asiamiehinään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston apulaisosastopäällikkö C. de Salins ja saman osaston apulaisulkoasiainsihteeri R. Nadal, prosessiosoite Luxemburgissa Ranskan suurlähetystö, 9 boulevard du Prince Henri,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut jätteistä annetun direktiivin 75/442/ETY muuttamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1991 annetun direktiivin 91/156/ETY (EYVL L 78, s. 32) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja toissijaisesti koska se ei ole ilmoittanut näistä toimenpiteistä,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida sekä tuomarit L. Sevón (esittelevä tuomari), D. A. O. Edward, P. Jann ja M. Wathelet,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.3.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 26.6.1996 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut jätteistä annetun direktiivin 75/442/ETY muuttamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1991 annetun direktiivin 91/156/ETY (EYVL L 78, s. 32) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja toissijaisesti koska se ei ole ilmoittanut näistä toimenpiteistä.

2 Direktiivillä 91/156/ETY on tarkoitus varmistaa jätteistä huolehtiminen ja niiden hyödyntäminen siten, että rohkaistaan myös jätteiden tuottamista rajoittavia toimenpiteitä, erityisesti edistämällä puhtaita teknologioita ja tuotteita, jotka voidaan kierrättää ja käyttää uudelleen.

3 Direktiivin 91/156/ETY 2 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 1.4.1993 ja ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä. Direktiivi 91/156/ETY annettiin tiedoksi 25.3.1991.

4 Ranskan viranomaiset eivät olleet säädetyn määräajan päättymiseen mennessä toimittaneet komissiolle mitään ilmoituksia tai selvityksiä täytäntöpanotoimenpiteistä. Tämän vuoksi komissio lähetti 9.8.1993 Ranskan hallitukselle virallisen huomautuksen, jossa se kehotti tätä kahden kuukauden määräajassa esittämään huomautuksensa siitä, miksi direktiivin 91/156/ETY täytäntöönpanon edellyttämiä säännöksiä ei ole annettu.

5 Ranskan viranomaiset esittivät komissiolle 4.11.1993 ja 1.4.1994 päivätyissä kirjeissään luettelon direktiivin 91/156/ETY täytäntöönpanemiseksi annetuista säädöksistä sekä esityksen asetukseksi, jonka 8 §:llä ainoastaan osittain pantaisiin täytäntöön 15.7.1975 annetun direktiivin 75/442/ETY (EYVL L 194, s. 39) 12 artikla, sellaisena kuin artikla on muutettuna direktiivillä 91/156/ETY.

6 Koska komissio katsoi, ettei Ranskan tasavalta ollut kokonaan pannut direktiiviä 91/156/ETY täytäntöön, se lähetti 3.8.1995 päivätyllä kirjeellä Ranskan hallitukselle perustellun lausunnon perustamissopimuksen 169 nojalla.

7 Ranskan hallitus vastasi 25.10.1995 päivätyllä kirjeellä tähän perusteltuun lausuntoon, että lukuun ottamatta sitä osaa direktiivin 75/442/ETY 12 artiklasta, sellaisena kuin artikla on muutettuna direktiivillä 91/156/ETY, jonka täytäntöönpano on käynnissä, direktiivi 91/156/ETY on saatettu osaksi Ranskan oikeutta 13.7.1992 annetulla lailla nro 92-646 (Journal officiel de la République française 14.7.1992) ja sen soveltamisasetuksilla, jotka on ilmoitettu komissiolle ja julkaistu.

8 Siihen mennessä kun komissio pani kanteen vireille, se ei kuitenkaan ollut saanut mitään ilmoitusta direktiivin 75/442/ETY 12 artiklan, sellaisena kuin artikla on muutettuna direktiivillä 91/156/ETY, täytäntöönpanemiseksi annettavaa asetusta koskevan esityksen hyväksymisestä.

9 Ranskan hallitus on yhteisöjen tuomioistuimelle antamassaan vastineessa katsonut ensisijaisesti, että kannetta ei voida ottaa tutkittavaksi, koska Ranskan tasavaltaan kohdistetut väitteet on muotoiltu epätarkasti sekä oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä että kanteessa. Ranskan hallituksen mukaan komission olisi pitänyt täsmentää, mitä direktiivin 91/156/ETY säännöksistä ei ollut ollenkaan tai vain puutteellisesti pantu täytäntöön.

10 Komissio toteaa, että Ranskan viranomaiset olivat 4.11.1993 ja 1.4.1994 päivätyissä kahdessa vastauskirjeessään itse todenneet, mitä direktiivin 91/156/ETY säännöstä ei vielä ollut kokonaisuudessaan pantu täytäntöön, eli direktiivin 75/442/ETY sittemmin muutettua 12 artiklaa, ja ne olivat lähettäneet komissiolle esityksen asetukseksi. Komissio katsoo, että perusteltu lausunto oli riittävän täsmällinen, koska siinä nimenomaisesti viitattiin 4.11.1993 päivättyyn kirjeeseen ja esitykseen asetukseksi. Ranskan hallituksen 25.10.1995 päivätty kirje osoitti lisäksi, että perustellun lausunnon kohteesta ei ollut mitään epäselvyyttä, koska Ranskan viranomaiset viittasivat komission pyyntöön "toteuttaa kaikki direktiivin 12 artiklan noudattamisen edellyttämät toimenpiteet". Ranskan hallitus olisi siten pystynyt puolustautumaan komission väitteitä vastaan.

11 Ranskan hallitus sitä vastoin katsoo, että komission perustelut tukevat sen kantaa, koska komissio joutuu viittaamaan vastaajana olevan jäsenvaltion kirjalliseen aineistoon osoittaakseen sen, että se on perustellussa lausunnossa täydellisesti rajannut jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen kohteen.

12 Tältä osin on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan perustellussa lausunnossa on oltava johdonmukainen ja

yksityiskohtainen selvitys syistä, joiden perusteella komissio on vakuuttunut, että kyseinen jäsenvaltio ei ole noudattanut perustamissopimuksen mukaista velvoitetta (asia C-247/89, komissio v. Portugali, tuomio 11.7.1991, Kok. 1991, s. I-3659, 22 kohta).

13 Asiakirja-aineistoon liitetyn perustellun lausunnon sanamuodosta ilmenee, että se vastaa oikeuskäytännössä asetettuja vaatimuksia. Komissio on siinä tarkasti selvittänyt asiaa koskevat oikeussäännöt ja ne tosiseikat, joiden perusteella se on vakuuttunut siitä, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 91/156/ETY mukaisia velvoitteitaan eli velvollisuutta panna direktiivi täytäntöön kokonaan ja ilmoittaa sen täytäntöönpanemiseksi annetuista säännöksistä. Tältä osin merkitystä ei ole sillä, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteen näyttääkseen komissio on viitannut Ranskan viranomaisten erääseen kirjeeseen, jossa myönnetään, että direktiivi 91/156/ETY on pantu täytäntöön puutteellisesti.

14 Oikeudenkäynnin vireilletuloon johtaneen kanteen osalta on muistutettava, että EY:n tuomioistuimen perussäännön 19 artiklan ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 38 artiklan 1 kohdan c ja d alakohdan mukaan kanteessa, jolla asia pannaan vireille yhteisöjen tuomioistuimessa, on mainittava muun muassa riidan kohde, väitteet ja yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu (asia C-43/90, komissio v. Saksa, tuomio 13.3.1992, Kok. 1992, s. I-1909, 7 kohta).

15 Kanteen sanamuodosta käy ilmi, että se on yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen. Komissio on kanteessaan selvittänyt riidan kohteen, asiaa koskevat oikeussäännöt, oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn kulun, kanteen oikeudellisen perustan, väitteet sekä ne seikat, joihin kanne perustuu.

16 Ei ole kiistetty, että direktiiviä 91/156/ETY ei ole pantu täytäntöön säädetyssä määräajassa. Komission kannetta on siten pidettävä perusteltuna.

17 Näin ollen on todettava, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 91/156/ETY 2 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

18 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Komissio on vaatinut Ranskan tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Ranskan tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Ranskan tasavalta ei ole noudattanut jätteistä annetun direktiivin 75/442/ETY muuttamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1991 annetun direktiivin 91/156/ETY 2 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

2) Ranskan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Moitinho de Almeida Sevón Edward

Jann Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 5 päivänä kesäkuuta 1997.

R. Grass J. C. Moitinho de Almeida

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja